

نگاهی کوتاه به چشم‌انداز تازه موزه سینما در گپ‌وگفت «ایران» با مدیرعامل موزه سینما

اینجا ویتترین هویت فرهنگی ایران است

تصور عمومی از موزه‌ها، نزد اذهان عمومی بیشتر در محدوده خاطره و تاریخ می‌ماند و معمولاً فراتر از آن نمی‌رود؛ اما نگاه فاطمه محمدی، مدیرعامل جدید موزه سینما، به این نهاد فرهنگی بر این محور مهم بنا شده که این مکان فرهنگی را به موجودیتی زنده، پویا و آینده‌نگر بدل می‌کند. مدیرعامل تازه‌نفس موزه سینما که با حکم راند فریدزاده از هفتم بهمن ماه ۱۴۰۳ ساکن این نهاد فرهنگی را در دست گرفته، هفته گذشته میهمان روزنامه ایران بود و در گفت‌وگویی صمیمی با تحریریه فرهنگی روزنامه، از چشم‌اندازهای تازه‌اش برای موزه سینما گفت. او موزه سینما را نه صرفاً مکانی برای حفظ میراث گذشته، بلکه بستری برای تعامل نسل‌ها، ترویج گفتمان فرهنگی و تعامل میان آرا و اندیشه‌های مختلف و همچنین نزدیکی بیشتر مردم با تاریخ زنده سینمای ایران می‌داند. رویکردهایی چون دیجیتال سازی آرشیو، بهره‌گیری از ظرفیت‌های بین‌المللی و همچنین برنامه‌هایی برای ارتباط بیشتر با مخاطب عام و... بخشی از مسیر جدیدی است که موزه در آن گام گذاشته است. گپ و گفت کوتاه ما با فاطمه محمدی صرفاً مقدمه‌ای است بر رویکرد تازه در مدیریت موزه سینما؛ رویکردی که در آینده مجالی گسترده‌تر برای گفت‌وگو درباره اهداف، نقدها، چالش‌ها و افق‌های پیش رو فراهم خواهد کرد.

گفت‌وگو

رضاصانعی

دبیر گروه فرهنگی

شاید نام موزه سینما این تصور را در ذهن ایجاد می‌کند که اینجا صرفاً مکانی برای ثبت خاطرات و میراث سینمایی است. آیا موزه سینما به مثابه یک نهاد فرهنگی-هنری همین هدف را دنبال می‌کند یا اهداف دیگری هم دارد؟

یکی از مأموریت‌های بنیادین موزه سینما، حفظ و ثبت میراث سینمایی کشور است، اما مأموریت ما فقط در ثبت میراث گذشته خلاصه نمی‌شود. موزه سینما امروز به‌مثابه یک نهاد فرهنگی-هنری فعال، در پی تعامل با جامعه سینمایی، گفتمان فعال با هنرمندان و سینماگران،

لزوم انتخاب سریع دبیر برای جشنواره های تئاتری جایی که درنگ جایز نیست

تئاتری کشور شناخته می‌شود تا جشنواره‌های تخصصی‌تر مانند تئاتر کودک و نوجوان، جشنواره نمایش‌های آیینی سنتی و جشنواره تئاتر میروان که پایگاهی مهم برای تئاتر خیابانی است، همگی قرار است نه تنها فضایی برای نمایش آثار، بلکه بستری برای تعامل، تبادل و رشد تئاتر کشور باشند. اما اکنون که در میانه تابستان قرار داریم و تنها چند ماه تا موعد برگزاری برخی از این جشنواره‌ها باقی مانده، وضعیت این رویدادها به‌طور نگران‌کننده‌ای مبهم و پلاتکلیف است. شورای سیاست‌گذاری، اگر شکل گرفته، بی‌اعلام عمومی مانده؛ دبیرخانه‌ها اگر تشکیل شده‌اند در سکوت‌اند و بدتر از

همه، هنوز بسیاری از جشنواره‌ها حتی دبیر ندارند و طبیعتاً فراخوان رسمی خود را منتشر نکرده‌اند.

جشنواره بین‌المللی تئاتر فجر بدون تردید، این جشنواره بزرگ‌ترین رویداد تئاتری کشور است که طبق روال معمول باید تا پایان بهار شورای سیاست‌گذاری‌اش آغاز شود. اما اکنون با اینکه در میانه تابستان هستیم، هنوز این شورا مشخص نشده است. حال آنکه در زمان مشابه سال گذشته، علاوه بر شورای سیاست‌گذاری، اسامی دبیر و فراخوان جشنواره نیز منتشر شده بود. تأخیر در اعلام فوری شورای سیاست‌گذاری، دبیر و طبیعتاً فراخوان برای برگزاری جشنواره در سال جاری، سؤالات

جدی ایجاد کرده و خبر خوبی برای هنرمندان خواهد بود.

جشنواره تئاتر کودک و نوجوان بیست‌ونهمین دوره این جشنواره، آبان ۱۴۰۳ در همدان برگزارگانش را شناخت، با این همه هنوز دبیر سی‌امین دوره این جشنواره مشخص نیست. بنابراین کسی از زمان و مکان برگزاری این رویداد اطلاعی ندارد. این در حالی است که نبود اطلاع‌رسانی ممکن است امید به مشارکت هنرمندان را کمرمق کند و ما در آینده دیگر شاهد استقبال گرم‌پیشین از این رویداد نباشیم.

جشنواره نمایش‌های آیینی سنتی و تئاتر خیابانی میروان جشنواره نمایش‌های آیینی سنتی و تئاتر خیابانی میروان، گرچه به تازگی دبیر خود را شناخته‌اند اما آیینی سنتی منتشر نشده؛ البته فراخوان جشنواره تئاتر میروان روز گذشته منتشر شد. به این معنا، علاقه‌مندان به حضور در جشنواره نمایش‌های آیینی سنتی که شامل گروه‌های تئاتری و هنرمندان بسیاری می‌شود، هنوز نمی‌دانند شرایط ارسال آثار چیست، چه زمانی باید آثارشان را آماده کنند، یا اساساً چه ساختاری در انتظار آن‌هاست.

از طرفی تأخیر در انتشار فراخوان بویژه برای هنرمندان شهرستانی و گروه‌هایی که تولید آثار مستقل دارند، نقعی جدی است، زیرا آنها نیاز به زمان کافی برای تولید تمرین دارند و ممکن است بدون برنامه مشخص، از چرخه حضور در این جشنواره‌ها حذف شوند.

موزه سینما می‌تواند ویتترین هویت فرهنگی ایران در سطح جهانی باشد. ما تلاش می‌کنیم با تدوین محتوای چندزبانه، میزبانی سفرای فرهنگی کشورهای مختلف و بهره‌گیری از دیپلماسی فرهنگی، تا حد توان این مهم را پیش ببریم

معتمد موزه سینما می‌تواند با نهاد‌های فرهنگی و علمی-پژوهشی برنامه‌های مشترکی داشته باشد؛ مثلاً بررسی تاریخ سینمای ایران از منظرهای مختلف یا برگزاری نشست‌ها و جلسات وگشاپ‌هایی که بتواند تاریخ سینمای ایران یا حتی مسائل و چالش‌های امروز سینمای ایران را در گردهمایی‌های پژوهشی مورد واکاوی و بررسی قراردهد. آیا در زمینه فعالیت‌های بین‌بخشی برنامه‌هایی دارید؟

تقویت فعالیت‌های علمی-پژوهشی از ضروریات موزه‌ای است که متکی بر تاریخ‌زنده و پرمخاطب سینمای ایران است. همکاری با مراکز دانشگاهی، پژوهشگاه‌ها و انجمن‌های علمی در دستور کار ماست. قرار است نشست‌هایی از جمله بازخوانی تاریخ سینما، نگاه تحلیل محتوایی به فعالیت‌های روز سینمای ایران با حضور پژوهشگران، منتقدان و فیلسازان برگزار شود.

حضور و بازدید شما از روزنامه ایران نشان می‌دهد به تعامل رسانه‌ای باور دارید و خب رسانه‌ای بودن خودتان هم مزید بر علت شده، به نظر شما موزه سینما چه تعاملی می‌تواند با رسانه‌ها داشته باشد و از پس این تعامل به چه اهدافی می‌توان رسید؟

هم سابقه رسانه دارم و هم تحصیلاتم در رشته رسانه است. من به نقش رسانه در توسعه فرهنگی واقفم. موزه سینما نیازمند بازتاب مستمر فعالیت‌هایش در رسانه‌هاست تا در ذهن جامعه زنده بماند. رسانه می‌تواند پل ارتباطی میان ما و مردم باشد. از طرف دیگر، رسانه‌ها می‌توانند به عنوان منتقد ما نقش داشته باشند. به همین دلیل هم گفت‌وگو با اهالی رسانه و تعامل پایدار با آنها از سیاست‌های ثابت ما خواهد بود.

در شرایط کنونی که مادر دوران پسا جنگ به سر می‌بریم آیا سیاست‌ها و برنامه‌های ویژه‌ای در موزه سینما خواهید داشت و این مکان فرهنگی چه کمکی می‌تواند به حفظ و تقویت روحیه ملی داشته باشد؟

ما دوران عجیبی را پشت سر گذاشتیم و در این دوران فعالیت‌های موزه هم تا حد زیادی دستخوش تغییر شد. در طی جنگ ۱۲ روزه علی‌رغم خطراتی که وجود داشت، تلاش کردیم که از جهات مختلف موزه سینما وظیفه

جشنواره‌های تئاتر استانی

جشنواره‌های استانی، از دیرباز رویدادهایی بسیار مهم برای معرفی استعدادهای جوان به بدنه تئاتر کشور بودند و از اهمیت بسزایی برخوردار هستند اما اکنون فراخوانی برای این جشنواره‌ها نیز منتشر نشده است؛ به عنوان مثال فراخوان بیست و نهمین دوره جشنواره تئاتر استان تهران بهار ۱۴۰۳ منتشر و رویداد در آبان برگزار شد، اما درباره دوره بعدی هنوز خبری داده نشده است. این یعنی بی‌اطلاعی از برنامه‌های جشنواره‌های استانی.

تأثیرات و نگرانی‌ها

عدم معرفی دبیر و طبیعتاً انتشار فراخوان رویدادهای مهم تئاتری، بویژه برای گروه‌های شهرستانی و مستقل، می‌تواند چنین تعبیر شود که فرصتی برای شرکت در جشنواره‌ها وجود ندارد؛ این نوع بی‌برنامگی منجر به حذف نگاه محلی و کاهش تنوع محتوایی می‌شود. اگر در سریع‌ترین زمان ممکن دبیر این رویدادها معرفی نشود، زمان کافی برای تدوین سیاست‌گذاری و انتشار فراخوان ارسال آثار وجود ندارد. باید پرسید: آیا واقعاً در این فاصله کم می‌توان جشنواره‌ای با کیفیت و منظم برگزار کرد؟ تأخیر در اعلام دبیر، شورا و فراخوان به وضوح نشان‌دهنده ضعف در شیوه‌مدیریت در این زمینه است. این پلاتکلیفی می‌تواند وجهه اجتماعی تئاتر را تضعیف کند و اعتماد عمومی را کاهش دهد. البته نباید فراموش کنیم که جنگ

با در نظر گرفتن تأخیرهای فعلی، چشم‌انداز برگزاری جشنواره‌هایی متعهد، باکیفیت و پاسخگو به انتظار جامعه تئاتر ایران روشن نیست. اگر این وضعیت ادامه یابد، نه تنها جشنواره‌ها پلاتکلیف می‌مانند، بلکه اعتماد هنرمندان و کیفیت محتوایی آنها نیز به خطر خواهد افتاد. انتظار صرفاً برگزاری نیست

فرهنگی

ملی و میهنی‌اش را به درستی انجام بدهد. دراین مدت تلاش کردیم تا آینه‌ای ازهمدلی اهالی سینما با مردم عزیزمان باشیم و موزه سینما فعالیت رسانه‌ای خودش را پیش ببرد. با وجود همه خطرات اما موزه باز بود و برنامه‌های عادی خودش از نمایش فیلم تا ... را به صورت عادی پی می‌گرفت. همه پرسنل به صورت شیفتی در کار خود حاضر بودند. با وجود خطراتی که همه را تهدید می‌کرد، سعی کردیم از میراث گذشته سینمای ایران به درستی نگهداری کنیم و تمامی اشیای موزه سینما به محلی امن منتقل شد و نظارت براین مورد خاص و مهم را سعی کردم با دقت و به درستی انجام بدهم.

سینما و موزه سینما می‌توانند در این مسیر نقش مهمی ایفا کنند. یکی از برنامه‌های ما، بازخوانی تاریخ مقاومت و ایثار درسینماست. همچنین با بزرگداشت هنرمندان متعهد، نمایش فیلم‌های الهام‌بخش و ایجاد فضاهای تعاملی، تلاش می‌کنیم روحیه ملی را تقویت کنیم.

شما در یک گفت‌وگو رادیویی گفتید موزه سینما به دنبال ارتقای برند ملی ایران در جهان است. کمی درباره این ایده توضیح دهید.

موزه سینما می‌تواند ویتترین هویت فرهنگی ایران در سطح جهانی باشد. ما تلاش می‌کنیم با تدوین محتوای چندزبانه، میزبانی سفرای فرهنگی کشورهای مختلف و بهره‌گیری از دیپلماسی فرهنگی، تا حد توان این مهم را پیش ببریم. سینمای ایران در دنیا شناخته شده است و حتماً موزه سینما هم باید رسالتش را به درستی و هم‌شان سینمای ایران پیش ببرد.

به عنوان پرسش پایانی از تجربه حضورتان در روزنامه ایران بگوئید؟

به واسطه سال‌ها حضور دررسانه این حضور برایم خاطره انگیز بود. در این فرصت دریافتم که مسئولان محترم و همکاران عزیز در مؤسسه ایران بسیار حرفه‌ای هستند و توانسته‌اند از امکانات خوبی که دارند به نواححسن در جهت ارتقای توانمندی‌های مؤسسه استفاده کنند و خدمت بزرگی به اعتلای سطح رسانه در کشور داشته باشند. فرصتی بود تا گفت‌وگویی صمیمی و صحبت‌هایی برای تعامل و همکاری مشترک شکل بگیرد که باعث خوشحالی است.

این دیدار باعث شد اطمینان بیشتری حاصل کنم که این تعامل با رسانه‌ها جزئی جدایی‌ناپذیر از عملکرد موزه سینماست. از این فضا برای انتقال دغدغه‌های فرهنگی و تقدونظرها استفاده کردم و ازاین بابت سپاسگزارم.

روزه و تنش‌های منطقه‌ای که امسال گریبان کشور را گرفت نیز در این موضوع بی‌تأثیر نبوده است.

چند پیشنهاد در جهت بهبود شرایط

اداره کل هنرهای نمایشی می‌تواند دراین‌باره شفاف‌سازی کند. یعنی باید اطلاع‌رسانی دقیقی درباره معرفی دبیر جشنواره‌ها و زمان انتشار فراخوان‌ها در دوره‌های آینده صورت گیرد. همچنین برگزاری مشترک با انجمن‌های صنفی و هنرمندان برای ارتباط شفاف و دریافت بازخورد، موضوعی است که می‌تواند موجب بهبود فضای کلی تئاتر کشور شود. علاوه بر این، تقویم‌سازی به‌وقع مانند تعیین تاریخ‌بندی اعلام‌شده برای دوره‌های آینده تا پایان هر سال باید به‌گونه‌ای صورت گیرد که هنرمندان بتوانند برنامه‌ریزی کنند. همچنین حمایت مالی و مادی ویژه برای جشنواره‌های استانی و کودک و نوجوان به حضور بهتر گروه‌های شهرستانی کمک می‌کند. با در نظر گرفتن تأخیرهای فعلی، چشم‌انداز برگزاری جشنواره‌هایی متعهد، باکیفیت و پاسخگو به محوریت همدلی و همراهی جامعه در جنگ تحمیلی ۱۲ روزه آماده نمایش شد. این فیلم کوتاه، به نویسندگی مهتاب ابراهیمی و محصول باشگاه فیلم اشراق از معاونت فضای مجازی هنر و رسانه دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم است که در مدت زمان پنج دقیقه برای پویش «وطن به روایت من» ساخته شده است. امیرمحمد ذوالفقاری و سید حسین همایی، بازیگران فیلم کوتاه «روزی روزگاری» هستند. / مهر

اخبار ایران

«دوره گردها»ی عموهای فیتیله‌ای

درشیراز

نمایش «دوره گردها» به کارگردانی علی فروتن از تولیدات مرکز تئاتر و تئاتر عروسکی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان در شیراز اجرا می‌شود. این نمایش در سالی که از سوی مدیرعامل کانون پرورش فکری به عنوان سال تولید تئاتر اعلام شده، در روزهای ۱۱ تا ۱۳ مرداد ۱۴۰۴ به روی صحنه می‌رود. نمایش «دوره‌گردها» برای کودک و خانواده طراحی شده است. / ایسنا

تأییدیه ساترا

برای طرح‌های ۶ سریال و برنامه

در راستای ارتقای کیفیت، سلامت و جذابیت آثار رسانه‌های صوت و تصویر فراگیر و شبکه نمایش خانگی، در جلسات ۱۶۵ و ۱۶۶ شورای صدور مجوز تولید محتوای ساترا، طرح سریال‌های «اما من دوست داشتم» به تهیه‌کنندگی امیررحیم‌زاده و نویسندگی حجت قاسمزاده و «آخرین مأموریت» به تهیه‌کنندگی محمد صالحیان و نویسندگی علیرضا جزینی مورد تأیید واقع شدند. همچنین طرح برنامه‌های «رابط صلبی» به تهیه‌کنندگی مهرداد شاملو، «کاراگاه شو» به تهیه‌کنندگی مجتبی صدخسروی، «قیمتش چنده» به تهیه‌کنندگی فرشید رئوفی، «یه قرار قدیمی» به تهیه‌کنندگی احسان ارغوانی و «عجایب‌الغراب» به تهیه‌کنندگی محمدرضا مرادی در این جلسات موفق به اخذ تأییدیه ساترا شدند. / هنرآدان

«حکایت‌های کمال»

بدون محمدرضا شیرخانلو

«حکایت‌های کمال» روایتی از تهران قدیم است به کارگردانی قدرت‌الله صلح میرزایی و تهیه‌کنندگی محمود سلامیان و فصل دوم آن بعد از ۶ سال با بازی محمود پاک‌نیت، حمید ابراهیمی، میرطاهر مظلومی، ایرج نودری، مجید سعیدی، یوسف صادی، جعفر دهقان و همچنین با تغییر نقش کمال، هر شب از تلویزیون پخش می‌شود. قصه این مجموعه روایتی از دهه ۴۰ شمسی است و ساختاری اپیزودیک دارد. محمدرضا شیرخانلو در فصل جدید حضور ندارد و بنابراین امیرمهدی خاک‌پیز در نقش کمال، بازیگری است که در این مجموعه معرفی شده است و طاهر عبدالهی، نیکان مولاپور، ابوالفضل ایوانی و امیرعلی مسلم‌خانی دیگر بازیگران نوجوان «حکایت‌های کمال ۲» هستند. / ایسنا

«باگ» به آمریکا می‌رود

انیمیشن کوتاه «باگ» ساخته علی معصومی به‌زودی در بخش مسابقه بیست و نهمین جشنواره «رود آیلند» آمریکا روی پرده می‌رود. «باگ» درباره تأثیرپذیری کودکان از واکنش‌های مختلف پدر و مادر به اتفاق‌های طبیعی است. رفتار و واکنش‌هایی که می‌تواند در شکل‌گیری شخصیت و رفتار کودکان در ادامه زندگی‌شان مؤثر باشد. این انیمیشن کوتاه از میان ۷ هزار و ۵۰ فیلم ارسال شده از ۱۱۰ کشور به این رویداد، انتخاب شده است. جشنواره «رود آیلند» از ۱۴ تا ۱۵ مرداد برگزار می‌شود. / مهر

اجرای «روزی روزگاری» با موضوع

جنگ تحمیلی ۱۲ روزه

فیلم کوتاه «روزی روزگاری» به کارگردانی محمد مهدی محمدحسینی و تهیه‌کنندگی مهدیه غلامحسینی با محوریت همدلی و همراهی جامعه در جنگ تحمیلی ۱۲ روزه آماده نمایش شد. این فیلم کوتاه، به نویسندگی مهتاب ابراهیمی و محصول باشگاه فیلم اشراق از معاونت فضای مجازی هنر و رسانه دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم است که در مدت زمان پنج دقیقه برای پویش «وطن به روایت من» ساخته شده است. امیرمحمد ذوالفقاری و سید حسین همایی، بازیگران فیلم کوتاه «روزی روزگاری» هستند. / مهر